

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. VŠEOBECNÁ ČASŤ

Hlavným cieľom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) je prioritne zmena financovania materských škôl, ktoré sú financované z výnosu dane z príjmov fyzických osôb, na financovanie zo štátneho rozpočtu podľa zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Uvedený cieľ návrhu zákona vyplýva z reformy 1 komponentu 6 Plánu obnovy a odolnosti SR schváleného uznesením vlády SR č. 221 z 28. apríla 2021, z ktorého vyplýva, že sa má vytvoriť *„diferencovaný a transparentný systém financovania predprimárneho vzdelávania, aby sa zabezpečila stabilita, odolnosť a účelové viazanie finančných prostriedkov vyčlenených na vzdelávanie“*.

Podľa súčasného stavu materské školy bez ohľadu na zriaďovateľa sú financované z vlastných príjmov samosprávy, ktorých podstatnú časť predstavuje podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb. Tieto finančné prostriedky, ktoré obce dostanú, sú ich vlastným príjmom a o ich rozdeľovaní rozhodujú v ich samosprávnej pôsobnosti.

Predmetom návrhu zákona sú aj úpravy v ďalších súvisiacich zákonoch (najmä zákony č. 596/2003 Z. z., 564/2004 Z. z. a 245/2008 Z. z., ktoré priamo nadväzujú na zmenu financovania materských škôl alebo ide o technické úpravy, ktoré reagujú na podnety z aplikačnej praxe.

Presun z originálnych kompetencií do preneseného výkonu štátnej správy pri materských školách si vyžiada aj zmenu ich financovania. Z tohto dôvodu sa v návrhu zákona znižuje pôvodné percento podielu obcí na výnose dane z príjmov fyzických osôb zo 70 % na 56,03 %.

Pri kvantifikovaní vplyvu navrhovanej legislatívnej úpravy na rozpočet obcí sa vychádzalo z objemu finančných prostriedkov poskytnutých obciam na financovanie materských škôl v roku 2023 z výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ktorý bol vo výške 544 869 626 € a prognózovaného nárastu podielových daní v roku 2025. Po započítaní prognózovaného nárastu podielových daní v roku 2025 bola napočítaná suma 559 639 294 €, o ktorú sa navrhuje znížiť finančné prostriedky z výnosu dane z príjmov fyzických osôb obciam. Táto suma je o 54 794 428 € nižšia, ako skutočná potreba finančných prostriedkov na zabezpečenie zmeny financovania materských škôl zo štátneho rozpočtu, ktorá bola Ministerstvu školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (ďalej len „ministerstvo“) napočítaná vo výške **614 433 722 €**. Sumu **54 794 428 €** na financovanie legislatívneho návrhu zabezpečí ministerstvo zo svojho rozpočtu.

Takto vypočítaný rozdiel medzi pôvodným percentuálnym podielom a podielom, ktorý zostane obciam po delimitácii, bude od 1. januára 2025, podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, príjmom štátneho rozpočtu. Hotovostný príjem štátneho rozpočtu a obcí sa bude vyvíjať v čase v závislosti od ďalšieho hospodárskeho vývoja a vývoja výnosu dane z príjmov fyzických osôb.

Návrh zákona **nepredpokladá rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy a nepredpokladá ani vplyv na príjmy a výdavky verejnej správy celkom**, nakoľko

dochádza k vzájomnej kompenzácii vplyvov na príjmy obcí a príjmy štátneho rozpočtu, k vzájomnej kompenzácii výdavkov obcí a výdavkov štátneho rozpočtu a k dofinancovaniu zvýšených výdavkov ministerstva nad rámec vzájomnej kompenzácie z vlastných zdrojov. Rovnako návrh zákona **nepredpokladá ani vplyv na limit výdavkov verejnej správy**, nakoľko dochádza k vzájomnej kompenzácii vplyvov na limit verejných výdavkov štátneho rozpočtu a verejných výdavkov obcí.

Návrh zákona predpokladá pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, pozitívne sociálne vplyvy, pozitívne aj negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. Návrh zákona nepredpokladá vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a medzinárodnými dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi a s právom Európskej únie.